

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 6 sierpnia 2021 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 8 lipca 2021 r. ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w tytule ustawy ogólne określenie przedmiotu ustawy otrzymuje brzmienie:
„o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw”;
- 2) w art. 1 w pkt 3, w art. 2a w ust. 1 wyrazy „w uzgodnieniu z gminą” zastępuje się wyrazami „w uzgodnieniu z wójtem, burmistrzem lub prezydentem miasta”;
- 3) w art. 1 w pkt 4 po lit. a dodaje się lit. ... w brzmieniu:
„...) po ust. 2a dodaje się ust. 2aa w brzmieniu:
„2aa. Zarząd związku międzygminnego, o którym mowa w ust. 2a, może upoważnić członków zarządu związku międzygminnego lub innych pracowników jednostki obsługującej zarząd związku międzygminnego do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminach, w tym do spraw z zakresu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.”;
- 4) w art. 1 w pkt 4 w lit. c, w ust. 2d po wyrazach „odpady komunalne” dodaje się wyrazy „lub nie przyjmować ich przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych”;
- 5) w art. 1 w pkt 4 w lit. d, w ust. 4 skreśla się wyrazy „, jeżeli na lokalnym rynku brak

jest takich instalacji lub istniejące instalacje mają niewystarczające moce przerobowe”;

6) w art. 1 w pkt 6, w art. 4b:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw klimatu może zezwolić gminie, w drodze decyzji, na częściowe odstępstwo od selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów komunalnych, jeżeli zostanie spełniony co najmniej jeden z następujących warunków:”;

b) w ust. 2 w pkt 1 wyrazy „zostały spełnione łącznie co najmniej trzy” zastępuje się wyrazami „został spełniony co najmniej jeden”;

7) w art. 1 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) w art. 5 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wyposażenie nieruchomości w worki lub pojemniki, przeznaczone do zbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych w sposób selektywny zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie oraz sposobem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ust. 1, utrzymanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz utrzymanie w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów, chyba że na mocy uchwały rady gminy, o której mowa w art. 6r ust. 3, obowiązki te w całości lub w części przejmie gmina jako część usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za uiszczoną przez właściciela opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;”;

8) w art. 1 w pkt 9 w lit. c, w ust. 3a w zdaniu pierwszym po wyrazach „na której nie zamieszkują mieszkańcy,” dodaje się wyrazy „z wyłączeniem właściciela nieruchomości, o której mowa w art. 6j ust. 3b,”;

9) w art. 1 w pkt 9 w lit. c, w ust. 3d po wyrazach „jest obowiązany” dodaje się wyrazy

„, w terminie 7 dni odpowiednio od dnia podjęcia uchwały, o której mowa w ust. 2, albo zamieszczenia informacji, o której mowa w ust. 3c.”;

- 10) w art. 1 w pkt 9 w lit. c, w ust. 3e w zdaniu drugim po wyrazach „urzędu gminy” dodaje się wyrazy „, na stronie internetowej urzędu gminy”;
- 11) w art. 1 w pkt 13 lit. a otrzymuje brzmienie:
  - „a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
    - „3) powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, z późn. zm.)”;
- 12) w art. 1 w pkt 13 w lit. d, w zdaniu drugim po wyrazach „,oraz liczby ich opróżnień” dodaje się wyrazy „,lub odbiorów”;
- 13) w art. 1 w pkt 13 w lit. f, w ust. 3b wyrazy „10%” zastępuje się wyrazami „20%”;
- 14) w art. 1 w pkt 13 skreśla się lit. i;
- 15) w art. 1 w pkt 14 lit. a otrzymuje brzmienie:
  - „a) w ust. 1:
    - pkt 1 otrzymuje brzmienie:
      - „1) dokona wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spośród metod określonych w art. 6j ust. 1 i 2 oraz ustali stawkę takiej opłaty; dopuszcza się stosowanie więcej niż jednej metody ustalenia opłat na obszarze gminy lub opłaty na nieruchomości;”;
    - w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
      - „3) ustali stawkę opłaty za m³ zużytej wody – w przypadku wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6j ust. 3a.”;

- 16) w art. 1 w pkt 14 po lit. a dodaje się lit. ... w brzmieniu:
„...”) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. W przypadku podjęcia uchwały, o której mowa w art. 6j ust. 5 i ustaleniu sposobu obliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, które w części stanowią nieruchomość, o której mowa w art. 6c ust. 1, a w części nieruchomość, o której mowa w art. 6c ust. 2, z wykorzystaniem metody określonej w art. 6j ust. 1, rada gminy ustali stawkę takiej opłaty dla części nieruchomości, na której jest prowadzona działalność. Stawka opłaty może być różna od stawki opłaty ustalonej zgodnie z ust. 1 dla nieruchomości, o której mowa w art. 6c ust. 1.””;
- 17) w art. 1 w pkt 14 w lit. b tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:
„– w pkt 3 wyrazy „powierzchni lokalu mieszkalnego” zastępuje się wyrazami „powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane””;
- 18) w art. 1 w pkt 14 w lit. b w tiret drugim, w pkt 5 wyrazy „1,3%” zastępuje się wyrazami „2,6%” oraz po wyrazach „większej pojemności” dodaje się wyraz „maksymalne”;
- 19) w art. 1 w pkt 14 dodaje się lit. c w brzmieniu:
„c) po ust. 2a dodaje się ust. 2aa w brzmieniu:
„2aa. Rada gminy stosując równocześnie więcej niż jedną metodę ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustala stawki opłaty w wysokości nie wyższej niż połowa maksymalnych stawek opłat, o których mowa w ust. 2a.””;
- 20) w art. 1 w pkt 16 w lit. a, ust. 1a otrzymuje brzmienie:
„1a. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta w celu weryfikacji złożonych deklaracji może przetwarzać wszelkie niezbędne informacje,

w tym dane osobowe znajdujące się w jego posiadaniu, posiadaniu gminnych jednostek organizacyjnych oraz przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, które to podmioty mają obowiązek je w tym celu udostępnić.”;

21) w art. 1 skreśla się pkt 17;

22) w art. 1 dodaje się pkt 17a w brzmieniu:

„17a) w art. 6q dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Nie powstaje nadpłata z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiące, w których usługa odbierania odpadów komunalnych była świadczona.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do przypadków, o których mowa w art. 6m ust. 2 i 5, oraz wpłat przewyższających wysokość zobowiązania, o którym mowa w art. 6m ust. 1d.”;

23) w art. 1 w pkt 18 skreśla się lit. a;

24) w art. 1 w pkt 18:

a) lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. W uchwale, o której mowa w ust. 3, dopuszcza się:

- 1) ograniczenie ilości zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych, stanowiących odpady komunalne, oraz odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 2) możliwość łącznego odbierania od właścicieli nieruchomości worków z różnymi frakcjami odpadów w sposób zapewniający

niemieszanie się odebranych odpadów;

- 3) możliwość zbierania określonych frakcji odpadów wyłącznie w pojemnikach zlokalizowanych na terenach przeznaczonych do użytku publicznego.””;

b) dodaje się lit. c i d w brzmieniu:

„c) po ust. 3a dodaje ust. 3aa w brzmieniu:

„3aa. W przypadkach, o których mowa w ust. 3a, uchwała, o której mowa w ust. 3, może dotyczyć wszystkich właścicieli nieruchomości lub właścicieli określonych nieruchomości.”;

d) ust. 3b otrzymuje brzmienie:

„3b. Dopuszcza się zróżnicowanie częstotliwości odbierania odpadów, w szczególności w zależności od ilości wytwarzanych odpadów i ich rodzajów, z tym że w okresie od kwietnia do października częstotliwość odbierania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne nie może być rzadsza niż raz na tydzień z budynków wielolokalowych i nie rzadsza niż raz na dwa tygodnie z budynków mieszkalnych jednorodzinnych, z wyłączeniem gmin wiejskich oraz części wiejskiej gmin miejsko-wiejskich, w przypadku których częstotliwość odbierania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne może być rzadsza.””;

25) w art. 1 pkt 28 przed lit. a dodaje się dodaje się lit. ... w brzmieniu:

„...”) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Kto nie wykonuje obowiązków określonych w art. 4d – podlega karze grzywny.””;

26) w art. 3 w pkt 1 w lit b wyrazy „ust. 4a” zastępuje się wyrazami „ust. 4a i 6”;

27) w art. 3:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) w art. 42 w ust. 3a:

- a) w pkt 3 skreśla się wyrazy „art. 175,”;
  - b) w pkt 4 w części wspólnej i w pkt 5 w lit. b po wyrazach „150 000 zł” dodaje się wyrazy „, z wyłączeniem kar wymierzonych na podstawie art. 194 ust. 1 pkt 3a i 5b”;
- b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
- „6) w art. 46 w ust. 1e:
- a) w pkt 1 w lit. a i w pkt 2 w lit. a skreśla się wyrazy „art. 175,”;
  - b) w pkt 1 w lit. b i w pkt 2 w lit. b po wyrazach „150 000 zł” dodaje się wyrazy „, z wyłączeniem kar wymierzonych na podstawie art. 194 ust. 1 pkt 3a i 5b”;
- 28) w art. 3 w pkt 5, pkt 11 otrzymuje brzmienie:
- „11) punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzony samodzielnie przez gminę lub wspólnie z inną gminą lub gminami, lub przez związek metropolitalny, przy czym przez taki punkt rozumie się punkt prowadzony bezpośrednio przez:
- a) urząd obsługujący wójta, burmistrza lub prezydenta miasta,
  - b) gminną jednostkę budżetową,
  - c) gminny zakład budżetowy,
  - d) urząd obsługujący związek metropolitalny,
  - e) spółkę z wyłącznym udziałem gminy lub gmin prowadzącą punkt na podstawie zamówienia z wolnej ręki udzielonego przez tę gminę lub gminy lub na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U z 2021 r. poz. 679).”;
- 29) dodaje się art. 3a w brzmieniu:
- „Art. 3a. W ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (Dz. U. z 2021 r. poz. 1277) w art. 12 w ust. 1 dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
- „7) metropolitalnej gospodarki odpadami powstałymi z przetwarzania odpadów komunalnych.”;

- 30) w art. 4 wyrazy „pozostają objęci systemem odbierania odpadów komunalnych zorganizowanym przez gminę na podstawie tej uchwały” zastępuje się wyrazami „objęci systemem odbierania odpadów komunalnych zorganizowanym przez gminę pozostają objęci tym systemem”;
- 31) w art. 5 w ust. 1 po wyrazach „art. 6j ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1,” dodaje się wyrazy „lub na podstawie powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego, o której mowa w art. 6j ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1,” oraz wyrazy „31 grudnia 2021 r.” zastępuje się wyrazami „30 czerwca 2022 r.”;
- 32) w art. 5 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Uchwała rady gminy podjęta na podstawie art. 6k ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1 przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowuje moc do dnia wejścia w życie nowej uchwały podjętej na podstawie art. 6k ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2022 r.”;
- 33) dodaje się art. 5a w brzmieniu:
„Art. 5a. Do wniosków dotyczących nadpłat z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wniesionych w związku ze zdarzeniami mającymi miejsce po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy za miesiące, w których usługa odbierania odpadów komunalnych była świadczona przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje art. 6q ust. 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 1.”;
- 34) skreśla się art. 9;
- 35) skreśla się art. 10;
- 36) w art. 11 skreśla się pkt 1.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 8 lipca 2021 r. ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach postanowił wprowadzić do jej tekstu 36 poprawek.

Mając na względzie zadania powierzone przez ustawodawcę związkowi metropolitalnemu w województwie śląskim na mocy w nowego brzmienia art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (dalej „ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach”), Senat uznał zasadność wprowadzenia poprawek o charakterze porządkującym i doprecyzowującym. Przywołany przepis art. 3 ust. 4 nadaje związkowi metropolitalnemu nowe samodzielne kompetencje jakimi są: budowa, rozbudowa, modernizacja, utrzymanie i eksploatacja własnej lub wspólnej z inną gminą lub gminami, lub wspólnej ze związkiem metropolitalnym instalacji do przetwarzania odpadów powstałych z przetworzenia odpadów komunalnych. W trakcie prac legislacyjnych w Senacie podniesiono wątpliwości, iż proponowana zmiana art. 3 ust 4, w aktualnym stanie prawnym, nie pozwala na jednoznaczną (nieobarczoną ryzykiem) wykładnię pozwalającą na przyjęcie wprost kompetencji związku metropolitalnego w obszarze gospodarki odpadami komunalnymi, wynikających z brzmienia tego przepisu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Senat uznał za konieczne uzupełnienie przedmiotowej ustawy nowelizującej poprzez rozszerzenie katalogu zadań związku metropolitalnego zawartego w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim, o gospodarkę odpadami powstałymi z przetwarzania odpadów komunalnych. Kompleksowe uregulowanie zadań związku metropolitalnego pozwoli na usunięcie wszelkich ewentualnych barier prawnych do podjęcia przez związek metropolitalny realnych działań w obszarze proekologicznej polityki regionu.

W celu zapewnienia spójności przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z ustawą ustrojową – o związku metropolitalnym w województwie śląskim oraz wyeliminowania ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych Senat **przyjął poprawki nr 1 i 29.**

Celem **poprawki nr 2** jest doprecyzowanie przepisów nowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poprzez jednoznaczne wskazanie, z którym z organów gminy właściciel nieruchomości zobowiązany jest dokonać uzgodnień związanych z zapewnieniem technicznych możliwości identyfikacji odpadów komunalnych wytwarzanych w poszczególnych lokalach w budynkach wielolokalowych. Wprowadzenie poprawki, w opinii Senatu, wyeliminuje ryzyko sporów interpretacyjnych w tym zakresie.

Poprawka nr 3 zmierza do tego, aby w sposób niebudzący wątpliwości rozstrzygnąć, że zarząd związku międzygminnego realizującego zadania z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminach może upoważniać swoich członków lub pracowników biura związku do załatwiania wszystkich indywidualnych spraw z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminach. Przedmiotowa poprawka czyni bezprzedmiotową zmianę proponowaną w art. 1 pkt 17 ustawy nowelizującej – rozwiązanie przyjęte w tej regulacji może być interpretowane jako wyłączenie możliwości stosowania przedmiotowego upoważnienia w przypadku innych niż związanych z opłatami za gospodarowanie odpadami komunalnymi spraw indywidualnych załatwianych na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W związku z powyższym Senat przyjął **poprawkę nr 21**.

Celem **poprawki nr 4** jest doprecyzowanie obecnie obowiązujących przepisów w zakresie określania zakresu usług świadczonych przez gminę na rzecz właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi korzystających ze zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w związku z kompostowaniem bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. W przypadku w/w kategorii właścicieli nieruchomości rada gminy będzie mogła zdecydować o nieodbieraniu bioodpadów stanowiących odpady komunalne z miejsca ich wytworzenia, ale także o nieprzyjmowaniu ich przez punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Rozwiązanie ma charakter fakultatywny, co umożliwi jego dostosowanie do specyfiki poszczególnych gmin.

Przyjmując **poprawkę nr 5**, Senat zdecydował o uchyleniu przesłanki warunkującej możliwość podjęcia fakultatywnej uchwały o zapewnieniu budowy, rozbudowy, modernizacji, utrzymaniu i eksploatacji własnej lub wspólnej z inną gminą lub gminami instalacji do przetwarzania odpadów powstałych z przetworzenia odpadów komunalnych zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami i zasadą bliskości. Dotychczas obowiązująca przesłanka była nieprecyzyjna – brak definicji „lokalnego rynku”, brak

kryteriów określania mocy przerobowych – co stwarzało trudności interpretacyjne organom gminy oraz organom nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego. Przyjęcie przedmiotowej poprawki przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa prawnego gmin podejmujących decyzje inwestycyjne, co pozwoli na powstanie nowych instalacji do zagospodarowania odpadów.

Poprawka nr 6 zmierza do zwiększenia elastyczności w zakresie określania odstępstw od podstawowego modelu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Proponowane rozwiązanie nawiązuje do art. 10 ust. 3 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/851 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającej dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów. Przyjęcie poprawki nie wpłynie na wyjątkowy charakter stosowanych odstępstw oraz nie umniejszy kompetencji w tym zakresie ministra właściwego do spraw klimatu, lecz pozwoli bardziej elastycznie podchodzić do wniosków składanych przez gminy z uwagi na ich zróżnicowaną sytuację.

Poprawka nr 7 jednoznacznie doprecyzowuje, że wszyscy właściciele nieruchomości: zarówno objęci zorganizowanym przez gminę systemem odbioru odpadów komunalnych, jak i pozostający poza tym systemem – zobowiązani są do wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki na wszystkie frakcje odpadów selektywnie zbieranych.

Specyfika użytkowania domków letniskowych wiąże się z sezonowością i nieregularnością pobytu, co zdeterminowało ustawodawcę do wprowadzenia co do zasady ryczałtowego charakteru opłaty za gospodarowanie odpadami. Możliwość wyłączenia nieruchomości letniskowych z zorganizowanego przez gminę systemu odbioru odpadów komunalnych wypacza całkowicie pierwotny zamysł ustawy, tj. uszczelnienie systemu. Dodanie przepisu zapewniającego objęcie nieruchomości letniskowych gminnym systemem odbiorowym da narzędzie zabezpieczające gminy przed nieszczelnością systemów dla tego typu nieruchomości oraz pozwoli na pokrycie kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi w gminach o charakterze turystycznym. Mając powyższe na względzie Senat wprowadził **poprawkę nr 8**.

Poprawka nr 9 wprowadza termin dla wójta, burmistrza lub prezydenta miasta na zawiadomienie przedsiębiorców o zamiarze przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych.

Zgodnie z proponowanym w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach brzmieniem ust. 3c w art. 6c – wójt (burmistrz lub prezydent miasta) jest obowiązany do

zamieszczenia na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy, na stronie internetowej urzędu gminy oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacji o zamiarze przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy. Natomiast w myśl ust. 3e w art. 6c – wójt jest obowiązany do zamieszczenia na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacji o terminie obowiązywania umowy w sprawie zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy. W związku z powyższym, Senat przyjął **poprawkę nr 10** ujednolicającą rozwiązania zawarte w art. 1 pkt 9 lit c ustawy nowelizującej w zakresie dodawanych ust. 3c i ust. 3e.

Poprawki nr 11 i 17 precyzują definicję „powierzchni użytkowej”, która będzie dotyczyła wszystkich typów nieruchomości.

Nowelizacją proponuje się uzupełnienie ust. 3 w art. 6j o zdanie drugie, zgodnie z którym: „(p)rzez zadeklarowaną liczbę pojemników lub worków rozumie się iloczyn liczby pojemników lub worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz liczby ich opróżnień wynikającej z częstotliwości odbioru odpadów komunalnych określonych na podstawie art. 6r ust. 3 i 3b albo harmonogramu odbioru odpadów komunalnych dla danej nieruchomości”. Analizując przedmiotowy przepis nie można pominąć treści art. 6 ust. 7 pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym: „(w)ójt, burmistrz, prezydent miasta wydaje z urzędu decyzję, w której ustala, (...), sposób i terminy udostępniania pojemników lub zbiorników bezodpływowych, w celu ich opróżnienia, lub worków w celu ich odebrania”. Mając na uwadze redakcję przepisu w art. 6 ust. 7 pkt 4, trzeba podnieść, iż zgodnie z terminologią przyjętą w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w odniesieniu do worków należy posługiwać się zwrotem: „odebranie”, „odbiór”.

W związku z powyższym, Senat uchwalił **poprawkę nr 12**, o charakterze doprecyzowującym, usuwającą ewentualne wątpliwości interpretacyjne.

Poprawka 13 jest wynikiem postulatów organizacji samorządowych podnoszonych nieprzerwanie od 2019 r., kiedy to do ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wprowadzono maksymalną stawkę opłaty dla nieruchomości letniskowych. Już wówczas liczne gminy – zwłaszcza o charakterze turystycznym – alarmowały, że stawka na poziomie

10% dochodu rozporządzalnego jest stawką zbyt niską i nie pozwoli na pełne sfinansowanie kosztów świadczonych przez gminy usług publicznych w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, prowadząc do naruszenia zasady samobilansowania się systemu odpadowego. Podniesienie maksymalnej stawki opłaty ryczałtowej pozwoli na pełną realizacją zasady „zanieczyszczający płaci” – względem właścicieli nieruchomości letniskowych. Należy podkreślić, iż podniesienie rocznej stawki ryczałtowej nie oznacza automatycznego wzrostu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Gmina zobowiązana jest bowiem oprzeć wysokość uchwalanych stawek opłat na kalkulacji wykazującej ich zasadność, przy czym skalkulowana stawka nie może być wyższa niż stawka maksymalna.

W napływających do Senatu stanowiskach podnoszono, że maksymalna stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przy wyborze metody od „zużycia wody” w wysokości około 150 zł jest znacząco niedoszacowana. Nieruchomości, na których zamieszkuje więcej osób, wytwarzające dużą ilość odpadów zapłacą opłatę niewspółmierną do poniesionych kosztów obsługi nieruchomości. Senat mając na uwadze, że proponowane w art. 6j ust. 3f ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach rozwiązanie adresowane jest nie tylko do nieruchomości zamieszkiwanych przez rodziny wieloosobowe, ale obejmie także szereg innych nieruchomości zamieszkiwanych przez dużą ilość osób np. pracowników tymczasowych, studentów, turystów, wprowadził **poprawkę nr 14**, uchylającą uregulowanie wyznaczające górną granicę opłaty, przy zastosowaniu metody od „zużycia wody”.

Poprawka nr 15 zmierza do uszczelnienia i uelastycznienia systemu odbierania odpadów komunalnych, w szczególności w przypadku gmin uzdrowiskowych.

Przyjmując **poprawkę nr 16**, Senat podzielił stanowisko, że z uwagi na różny charakter nieruchomości i różne źródło generowania odpadów komunalnych uzasadnione jest stosowanie odmiennej stawki opłaty. Odpady komunalne generowane w związku z prowadzoną działalnością mają inny charakter, stanowią koszty tej działalności i powinny być objęte opłatami w wysokości określonej na zasadach rynkowych.

Poprawka nr 18 ma na względzie zapewnienie zasady samobilansowania się systemu gospodarowania odpadami oraz zasady „zanieczyszczający płaci”. Podniesienie maksymalnej stawki opłaty dla nieruchomości niezamieszkiwanych nie oznacza automatycznego wzrostu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi ponoszonych przez właścicieli nieruchomości. Gmina zobowiązana jest bowiem oprzeć wysokość uchwalanych stawek opłat

na kalkulacji wykazującej ich zasadność, przy czym skalkulowana stawka nie może być wyższa niż stawka maksymalna.

Poprawka nr 19 zmierza do tego, aby w przypadku stosowania przez radę gminy równocześnie więcej niż jednej metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, utrzymane zostały limity maksymalnych stawek opłat.

Poprawka nr 20 doprecyzowuje regulację stanowiącą podstawę weryfikacji składanych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności w celu wytypowania deklaracji, które zostaną szczegółowo zweryfikowane w oparciu o przepisy Ordynacji podatkowej. Poprawka ma na celu zwiększenie szczelności gminnych systemów odpadowych, a przez to obniżenie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszczanych przez dotychczasowych właścicieli nieruchomości, poprzez objęcie systemem odpadowym dodatkowo osób, które generując odpady unikały partycypacji w kosztach, przez składanie zaniżonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Celem **poprawek nr 22 i 33** jest przeciwdziałanie sytuacjom, w których próbowano by odzyskać od gminy środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiące, w których ze środków tych finansowana była usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. Proponowane zmiany odnoszą się do przewidzianych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach sytuacji, w których możliwe jest złożenie deklaracji zmniejszającej wysokość zobowiązania z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za okres wsteczny.

Przyjmując **poprawkę nr 23**, Senat podzielił stanowisko, iż należy wprowadzić realne stawki maksymalne opłat dla nieruchomości niezamieszkałych i nieruchomości letniskowych oraz zwiększyć ilość narzędzi mających na celu weryfikację zgodności złożonych deklaracji ze stanem faktycznym. W przypadku przyjęcia uregulowania umożliwiającego radzie gminy podjęcie decyzji o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za odpady, to podatnik „dotować” będzie opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, kosztem innych inwestycji, remontów, utrzymania szkół itd.

Wprowadzając **poprawkę nr 24**, Senat opowiedział się za zwiększeniem elastyczności gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi, co dostosuje je do zróżnicowanej specyfiki poszczególnych gmin. Dopasowane do warunków lokalnych

rozwiązania o charakterze fakultatywnym mogą korzystnie wpłynąć na koszty funkcjonowania systemu, a przez to na wysokość opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszczanych przez poszczególnych właścicieli nieruchomości.

Celem **poprawki nr 25** jest wprowadzenie sankcji wykroczeniowej dla wytwórców odpadów objętych zakresem dodawanego do ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach art. 4d.

Senat przyjmując **poprawkę nr 26** podzielił stanowisko, że odbiorcy odpadów nie mają wpływu na to jak długo odpad był magazynowany przez poprzedniego posiadacza, ani u ilu posiadaczy odpad był magazynowany oraz że utrudnione są możliwości zweryfikowania tego okresu. Ponadto w trakcie prac legislacyjnych w Senacie podkreślano, że jest duża grupa odpadów, które mają określoną wartość rynkową i w obrocie traktowane są jako towar handlowy np. złom. Takich odpadów nie porzuca się, a ich magazynowanie wynika nie tylko z procesów technologicznych, lecz także z koniunktury na rynku tych surowców. W związku z powyższym Senat opowiedział się za usunięciem z ustawy o odpadach regulacji przewidującej sumowanie okresów magazynowania odpadów przez poszczególnych posiadaczy odpadów.

Poprawka nr 27 zmierza do umożliwienia przedsiębiorcom prowadzącym działalność w zakresie zbierania oraz przetwarzania odpadów, prowadzenie tej działalności w przypadku przekroczenia limitów kar pieniężnych (co do ilości i łącznej sumy tych kar), w szczególności z powodu niezawinionych błędów formalnych w zakresie prowadzenia ewidencji odpadów.

Poprawka nr 28 zmierza do objęcia zwolnieniem w zakresie posiadania zezwolenia na zbieranie odpadów także punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzonych przez spółki komunalne spełniające określone kryteria. Tego typu spółki są jedną z dopuszczalnych przez prawo form realizacji zadań własnych przez gminy. Brak jest zatem powodów, aby były one traktowane inaczej niż pozostałe formy organizacyjne. Jednocześnie przesłanki, które muszą spełniać spółki komunalne objęte tą poprawką gwarantują, iż objęcie ich zwolnieniem z obowiązku posiadania zezwolenia na zbieranie odpadów nie będzie stanowiło ich uprzywilejowania na rynku.

Przyjmując **poprawkę nr 30** Senat doprecyzował regulację przejściową zawartą w art. 4. W konsekwencji przedmiotowej zmiany, w przypadku gdy rada gminy podjęła przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej uchwałę o objęciu nieruchomości niezamieszkaných

zorganizowanym przez gminę systemem odbioru odpadów komunalnych, właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, objęci systemem odbierania odpadów komunalnych zorganizowanym przez gminę pozostają objęci tym systemem do dnia, w którym zaczną obowiązywać następna umowa w sprawie zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy.

Poprawka nr 31 usuwa wątpliwości co do wpływu ustawy nowelizującej na moc obowiązującą dotychczasowych uchwał rad gmin.

Poprawka nr 32 wprowadza przepis przejściowy regulujący kwestię obowiązywania dotychczasowych uchwał rad gmin, podjętych na podstawie art. 6k ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Zgodnie z art. 9 ustawy nowelizującej – w przypadku naruszenia w zakresie zbierania odpadów lub przetwarzania odpadów bez wymaganego zezwolenia, o którym mowa w art. 41 ustawy o odpadach, które zostało stwierdzone przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, stosuje się przepisy art. 194 ust. 4, 6 i 6a ustawy o odpadach w brzmieniu dotychczasowym. Ustawa nowelizująca w zakresie art. 194 ustawy o odpadach przewiduje zmniejszenie, przewidzianej w ust. 4 art. 194, dolnej granicy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej z 10 000 zł do 1000 zł. Proponowana redakcja przepisu przejściowego art. 9 spowoduje, że podmiot, któremu wymierzana będzie administracyjna kara pieniężna za delikt administracyjny w postaci zbierania odpadów lub przetwarzania odpadów bez zezwolenia, o którym mowa w art. 41 ustawy o odpadach, jeżeli stwierdzenie nastąpi przed dniem wejścia w życie ustawy, będzie w sytuacji gorszej niż podmioty odpowiedzialne za delikty administracyjne dokonane po dniu wejścia w życie ustawy. Tym samym redakcja przepisu art. 9 stoi w sprzeczności z zasadą wyrażoną w art. 189c Kodeksu postępowania administracyjnego, zgodnie z którą: „(j)żeli w czasie wydawania decyzji w sprawie administracyjnej kary pieniężnej obowiązuje ustawa inna niż w czasie naruszenia prawa, w następstwie którego ma być nałożona kara, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest ona względniejsza dla strony”. Co prawda powyższy nakaz stosowania ustawy względniejszej może być uwzględniony przez organ, o ile w przepisach odrębnych kwestia ta nie została uregulowana inaczej, jednakże mając na uwadze zasadę *lex mitior retro agit*, Senat proponuje wprowadzenie **poprawki nr 34**.

Zgodnie z art. 10 ustawy do wykroczeń, o których mowa w art. 175 i art. 180 ust. 1 ustawy o odpadach w brzmieniu dotychczasowym, popełnionych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej stosuje się przepisy dotychczasowe. Podkreślenia wymaga, iż przedmiotową nowelizacją dokonuje się depenalizacji wykroczeń stypizowanych w art. 175 oraz 180 ust. 1 ustawy o odpadach. W takim przypadku zastosowanie powinna mieć zasada wstecznego działania ustawy względniejszej (*lex mitior retro agit*). Zasadę *lex mitior retro agit* przewiduje nie tylko art. 4 Kodeksu karnego na potrzeby procesu karnego, ale i art. 2 § 1 Kodeksu wykroczeń (odpowiednik art. 4 Kodeksu karnego) czy nawet przytaczany już art. 189c Kodeksu postępowania administracyjnego, który reguluje postępowanie administracyjne w przedmiocie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej. Zasada ta znajduje zastosowanie w sytuacji, gdy pomiędzy momentem popełnienia czynu karalnego a momentem orzekania doszło do takiej zmiany regulacji prawnej, która może mieć wpływ na wysokość grożącej kary. Zgodnie z nią sąd lub organ powinien w takiej sytuacji orzekać w oparciu o tę regulację, która dla sprawcy będzie najkorzystniejsza. W praktyce może to oznaczać wymierzenie kary łagodniejszej albo jej brak, jeżeli doszło do depenalizacji zachowania. Zasada *lex mitior retro agit* znajduje oparcie przede wszystkim w konstytucyjnej zasadzie proporcjonalności. Expressis verbis przewidują ją natomiast Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych (art. 15) oraz Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (art. 49).

Mając powyższe na uwadze Senat przyjął **poprawkę nr 35**.

Art. 11 pkt 1 ustawy nowelizującej zakłada, że przepisy przewidujące zwiększenie wysokości maksymalnych limitów wydatków z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na cele związane z realizacją Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami – wejdą w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Podkreślenia wymaga, iż zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia. Odstąpienie od zasady co najmniej 14-dniowego okresu *vacatio legis* (ust. 2 w art. 4) jest dopuszczalne tylko w szczególnych okolicznościach, gdy przemawia za tym inna wartość konstytucyjna. Prawodawca ma ponadto obowiązek uzasadnić takie odstępstwo w uzasadnieniu danego aktu, wskazując jakie wartości przemawiają za zastosowaniem takiego rozwiązania. Podkreślenia wymaga, iż przy skracaniu okresu *vacatio legis* wartość konstytucyjna związana z *vacatio*

legis musi ustąpić innej, donioślejszej wartości konstytucyjnej. Wydaje się, że wymogowi temu nie czyni zadość wprowadzanie, w dniu następującym po dniu ogłoszenia, regulacji odnoszącej się do zwiększania maksymalnego limitu wydatków w danym roku, tym bardziej, że w uzasadnieniu do ustawy nie wskazano żadnych argumentów, które miałyby uzasadniać odstępianie, w tym przypadku, od minimalnego okresu *vacatio legis*.

Mając powyższe na uwadze Senat przyjął **poprawkę nr 36**.